

prima instanță: O. Robu

instanța de apel: D. Manole, E. Fistican, N. Traciuc,

DECIZIE

26 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Valentina Clevadî și Tatiana Vieru

examinând recursul declarat de către reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Izvosanil”, Leșcinschi Victor, Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de către Zanoagă Marcel și Harghel Tatiana împotriva întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” cu privire la constatarea nulității parțiale a contractului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2013, prin care a fost respinsă cererea reprezentantului întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și cererea a fost restituită,

c o n s t a t ă

La 14 decembrie 2010, întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Izvosanil”, Leșcinschi Victor, Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a indicat că, la 07 septembrie 2007 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” contract de împrumut nr. CEC-75.07.

Potrivit contractului enunțat i-a acordat societății cu răspundere limitată „Izvosanil” un împrumut în sumă de 60 000 lei, cu dobândă anuală în mărime de 22%.

Termenul scadență a fost stabilit la 19 septembrie 2008.

Potrivit pct. 2.4.3 al contractului de împrumut, restituirea datoriei la împrumut, plata dobânzilor aferente și după caz penalităților a fost garantată de către Zanoagă Marcel, Harghel Tatiana, Leșcinschi Victor și Ciobanu Ion.

Pînă în prezent, pîrîții nu-și onorează în mod corespunzător obligațiile rezultate din contractul de împrumut, acumulînd o datorie restantă în sumă de 69897 lei 21 bani.

Cere întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată încasarea în mod solidar din contul societății cu răspundere limitată „Izvosanil”, Leșcinski Victor, Harghel Tatiana, Zanoagă Marcel suma de 43 636,35 lei cu titlu de împrumut, suma de 5 704,64 lei dobândă aferentă, suma de 20 556,22 lei penalități de întârziere și suma de 2 096,91 lei taxa de stat.

La 14 iulie 2011, Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel au depus cerere reconvențională împotriva întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” cu privire la declararea nulității parțiale a contractului de împrumut, rezilierea fidejusiunii și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel au indicat că, potrivit acțiunii de bază reiese că la 07 septembrie 2007 a fost încheiat un contract de împrumut nr. CEC-75.07 între ea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosanil”.

Potrivit pct. 2.4 al contractului menționat, restituirea împrumutului, plata dobânzilor și a penalităților a fost garantată inclusiv și de către ei în calitate de fidejutori.

Susțin că contractul de împrumut a fost încheiat de către pârți la 07 septembrie 2007, fiind realizat la 25 septembrie 2007, adică societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” a primit suma împrumutului la această dată numai după ce a prezentat întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată fidejuserii în calitate de garanți ai împrumutului.

Contractul enunțat a fost semnat la 21 septembrie 2007, la rugămintea lui Ion Ciobanu și la sediul întreprinderii împrumutătorului.

Totodată menționează că la momentul semnării contractului invocat nu au luat cunoștință de conținutul acestuia și nici copia de pe acest contract nu le-a fost înmînată, explicîndu-le că semnarea acestuia este o formalitate și că nu v-or purta nici-o răspundere.

Ciobanu Ion le-a garantat că va achita împrumutul primit în termenul prevăzut de contract.

Cer Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel constatarea nulității absolute a art. 2.4, pct. 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3 din contractul de împrumut încheiat la 07 septembrie 2007 între întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” din momentul încheierii acestuia, rezilierea fidejusiunii instituite prin contractul de împrumut și eliberarea lor de la fidejusiune și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 11 iunie 2012, Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel au înaintat cerere de concretizare a acțiunii reconvenționale solicitînd doar constatarea nulității absolute a art. 2.4, pct. 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3 din contractul de împrumut încheiat la 07 septembrie 2007 între întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” din momentul încheierii acestuia și încasarea cheltuielilor de judecată.

La capătul de cerere prin care Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel au solicitat rezilierea fidejusiunii instituite prin contractul de împrumut și eliberarea lor de la fidejusiune, renunță (f.d.230-231).

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 decembrie 2012, a fost admisă parțial acțiunea de bază și cererea reconvențională integral.

S-a încasat în mod solidar din contul societății cu răspundere limitată „Izvorașul”, Leșcinski Victor și Ciobanu Ion în beneficiul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată suma de 69 897,21 lei cu

titlu de datorie la contractul de împrumut nr. CEC-75.07 din 07 septembrie 2007 și suma de 2 096,91 lei cheltuieli de judecată.

În rest acțiunea a fost respinsă.

S-a constatat nulitatea absolută a art. 2.4, pct. 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3 din contractul de împrumut nr. CEC-75.07 din 07 septembrie 2007 întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosani” în partea garantării restituirii împrumutului de fidejursorii Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel din momentul încheierii actului juridic menționat.

S-a încasat în mod solidar din contul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societății cu răspundere limitată „Izvosani” în beneficiul lui Zanoagă Marcel și Harghel Tatiana suma de 150 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 05 februarie 2013, reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu a delcarat apel, împotriva hotărîrii primei instanțe.

La 17 octombrie 2013, reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu a înaintat cerere de repunere în termenul de procedură a apelului declarat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2013, întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată i s-a refuzat în repunerea cererii de apel în termen, fiindu-i restituită ca depusă tardiv.

La 11 noiembrie 2013, reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerând admiterea recursului, casarea actului contestat cu trimiterea pricinii spre examinare la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui. Astfel, termenul de declarare a recursului a început să curgă de pe 18 octombrie 2013.

Potrivit art. 112 alin. (1) CPC termenul stabilit în ani expiră în luna și ziua respectivă a ultimului an al termenului. Alineatul (3) al aceluiași articol prevede că, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen.

Pe parcursul examinării pricinii în prima instanță și în instanța de apel întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată a fost reprezentată de către Luchin Sergiu care a fost împuternicit prin procură (f.d.36, 41 A, 201, voi. 146, voi. II).

Luchin Sergiu prin procurile anexate la materialele pricinii a fost împuternicit de întreprinderea mixtă organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere

limitată să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărîrea instanței de judecată etc.

La ședința de judecată din 17 octombrie 2013 în Curtea de Apel Chișinău, reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu a fost prezent (f.d.50-51).

Mai mult ca atât Luchin Sergiu a cunoscut despre încheierea Curții de Apel Chișinău la data emiterii acesteia, adică la 17 octombrie 2013, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, încheierea emisă a fost pronunțată integral.

Astfel, termenul de 15 zile, consacrat în art. 425 CPC, a început să curgă de la 18 octombrie 2013, care a expirat la 04 noiembrie 2013, moment ce prin raportare la 11 noiembrie 2013 - data înregistrării recursului, indică asupra tardivității acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 56 alin. (1) și (3) și 61 alin.(1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt în drept să, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Bună-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligentă și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu, în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termen și nu a invocat careva motive de imposibilitate de îndeplinire a actului în termen, în conformitate cu prevederile art. 116 Cod de procedură civilă.

Colegiul relevă, de asemenea, că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a deciziei judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. Așa fiind, cu ocazia examinării cauzei Ponomaryov v. Ucraina (hotărîre din 3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea reiterează că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, după cum este garantat de art. 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a statelor contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre

altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Curtea a observat că o situație similară a fost deja examinată în cauza Popov vs. Moldova din 06 decembrie 2005, în care a constatat că, prin neprezentarea motivelor pentru repunerea în termenul de prescripție pentru efectuarea unui act procedural, instanțele naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. În această cauză Curtea a notat că termenul de declarare a recursului a expirat, cu 47 de zile după expirarea termenului prevăzut de lege pentru depunerea lui (Melnic vs. Moldova, nr. 6923/03, 14 noiembrie 2006).

Din considerentele enunțate și având în vedere că reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu a depus cererea de recurs cu omiterea termenului de declarare a recursului în lipsa probelor ce dovedesc imposibilitatea efectuării actului de procedură în termen, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul ca tardiv fără a se pronunța asupra fondului și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 alin. 1) lit. a), art. 428 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, Luchin Sergiu ca fiind depus tardiv.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Izvosanil”, Leșcinski Victor, Harghel Tatiana și Zanoagă Marcel cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de către Zanoagă Marcel și Harghel Tatiana împotriva întreprinderii mixte organizația de microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Izvosanil” cu privire la constatarea nulității parțiale a contractului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac

Valentina Clevadi

Tatiana Vieru